

Fietsroute Amsterdamse School & Het Nieuwe Bouwen (Utrecht-Oost, 10 km)

Startpunt: De Neude

(Nummering correspondeert met de Monumentenkrant; # = Rolstoeltoegankelijk, \$ = Nieuw in 2025)

Als reactie op de neostijlen uit de 19e eeuw (zie thema 3) ontstonden in de 20e eeuw bouwstijlen die wilden breken met de traditionele architectuur. In deze route staan twee van die moderne stijlen centraal. De Amsterdamse Schoolstijl is te herkennen aan veelvuldig gebruik van baksteen, rond gemetselde bouwdelen, en decoratieve elementen in bak- of natuursteen. Hoewel vernieuwend, maakte de Amsterdamse School gebruik van traditionele vormen en materialen. Veel radicaler waren stijlen die behoorden tot het Nieuwe Bouwen. Materialen als staal, beton, en grote glaspartijen in combinatie met een functionele stijl, zorgen voor een moderne en zakelijke uitstraling. Een duidelijk statement dat men in de moderne tijd was beland.

Aan de Neude vindt u de eerste twee panden:

59. Neude 11, Bibliotheek Neude #

Dit voormalige postkantoor is gebouwd tussen 1917-1924 in Amsterdamse Schoolstijl naar een ontwerp van J. Crouwel. Bijzonder zijn de paraboolvormige hal en de gele verglaasde bakstenen.
@ 10.00 en 12.30 uur: Rondleiding, vooraf reserveren via bibliotheekutrecht.nl/rondleidingen of aansluiten op de Monumentendag zolang er plek is. Verzamelen in de hal.
@ Ontdek de bieb op eigen gelegenheid aan de hand van een speurtocht
🎵 UITfeest-optredens, zie voor volledige programma: www.uitfeest.nl

60. Vinkeburgstraat 26-200, Neudeflat

De 62 meter hoge flat, een iconische ontwerp van architect Maaskant (1961) met witte emaille- en aluminiumplaten, is geliefd en gehaat. Gemeentelijk monument sinds 2017. Nu appartementen.
@ QR-code op entreeraam met informatie, monument zelf niet te bezoeken.

Verlaat de Neude via de Lange Jansstraat. Blijf langs deze busbaan fietsen, voorbij de Janskerk, rechtdoor. Vlak vóór de eerstvolgende verkeerslichten ziet u aan de linkerkant:

61. Lucasbolwerk 24, Stadsschouwburg

Het gebouw van Willem Dudok toont diens voorkeur voor het gebruik van stalen raampartijen en geelwit geglaazuurde stenen.
@ 10.00, 11.30 en 13.00 uur: Rondleidingen, max. 25 personen, reserveer tickets vooraf via stadssschouwburg-utrecht.nl

Weg vervolgen en bij verkeerslichten linksaf slaan (Wittevrouwensingel). Waar het water van de Singel naar links afbuigt blijft u rechtdoor fietsen langs de busbaan. Nadat de busbaan een scherpe bocht naar rechts volgt, steek bij de verkeerslichten de busbaan over en fiets het kleine straatje in (Bekkerstraat). Deze straat helemaal uitfietsen, op het einde komt u rechts langs:

62. Bekkerstraat 141, Het Anatomiegebouw #

Dit Veterinair Anatomisch Instituut, onderdeel van de **Rijks Veeartsenijschool**, werd door Joseph Crouwel (1918) in dezelfde stijl ontworpen als het voormalig postkantoor op de Neude. De snijzaal op het noorden was optimaal gesitueerd voor het werken met kadavers.
@ Rondleidingen

Bij het verlaten pand linksaf het voetpad nemen (Hoefsmederijpad), loop hier een klein stuk met de fiets aan de hand. Voorbij het rood-witte paaltje kunt u weer fietsen. Aan het eind de asfaltweg oversteken en het fietspad aan de overzijde op (Veeartsenijpad).

U passeert twee monumenten die behoren tot het thema Neo-stijlen. Eerst links langs nr. 52 (Restaurant Goesting) en waar het fietspad eindigt en overgaat in een weg langs nr. 51 (Paardenkathedraal).

Straat helemaal uitfietsen, busbaan oversteken en linksaf het fietspad op. Bij verkeerslichten steekt u schuin de weg over en blijft u rechtdoor fietsen (over de spoorwegovergang). Sla bij de volgende verkeerslichten scherp rechtsaf (busbaan oversteken) het fietspad op. Hou links aan en fiets langs het bloemenkraampje (Prinsesselaan). Blijf deze weg volgen (de straat verandert diverse keren van naam); na een S-bocht wordt het de Stadhouderslaan. Blijf de weg vervolgen tot aan de eerstvolgende verkeerslichten. Sla hier linksaf (Prins Hendriklaan). Vlak vóór het viaduct ziet u aan uw linkerhand:

63. Prins Hendriklaan 50, Rietveld Schröderhuis

In 1924 ontwierp Gerrit Rietveld het huis in opdracht van Truus Schröder, die hier tot 1985 woonde. Het is UNESCO Werelderfgoed sinds 2000.

// Geopend van 11.00 - 13.00 uur en van 14.00 - 16.00 uur

@ Flitsbezoeken

Ga het viaduct onderdoor en sla direct linksaf. U komt bij de volgende twee monumenten:

64. Erasmuslaan 5

Woning van Rietveld (1936) volgens de principes van het Nieuwe Bouwen. Typierend zijn de grote ramen met dunne stalen kozijnen, platte daken en wit gepleisterde gevels.

@ Toelichting over het pand

@ Begane grond geopend

65. Erasmuslaan 9, Modelwoning Gerrit Rietveld

Deze woning werd zes jaar na het Rietveld Schröderhuis door Rietveld ontworpen en ingericht volgens de principes van het Nieuwe Bouwen. In oude staat teruggebracht met stukken uit de collectie van het Centraal Museum.

@ Exposities door Bos Fine Art met geometrisch abstracte kunstwerken van 15 internationale kunstenaars

Ga terug naar het Rietveld Schröderhuis en fiets de straat er recht tegenover in (Laan van Minsweerd). Neem de 4e straat rechts (Frans Halsstraat) en vervolgens de 2e straat links (Jacob van Ruisdaelstraat). Neem de 1e straat rechts (Hobbemastraat) en u komt aan de linkerhand langs:

66. Hobbemastraat 35, Wilhelminakerk #

Deze kerk in Amsterdamse Schoolstijl werd ontworpen door H.F. Mertens (1930-1931) en past naadloos in de architectuur van de wijk.

// Geopend van 11.00 tot 16.00 uur

@ Toelichting

@ Koffie en thee

Bij verlaten kerk de weg vervolgen, vrij snel ziet u links:

67. \$ Hobbemastraat 25, Wooncomplex 'De Utrecht' #

In 1919 richtten vijf leraren Woningbouwvereniging Utrecht op voor de bouw van 91 middenstandswoningen. Het complex (1924), met paraboolvormige poort, werd ontworpen in Amsterdamse Schoolstijl door Jacobus van Laren.

// Geopend van 11.00 - 16.00 uur

@ Bewoners van De Woonvereniging Utrecht stellen het binnenterrein open - toegang via poort aan Hobbemastraat 25 - en zullen bezoekers te woord staan en het binnenterrein laten zien.

Weg vervolgen, bij asfaltweg rechtsaf en daarna direct linksaf (vervolg Hobbemastraat). Straat uitrijden tot aan het water. Vóór de brug linksaf slaan (Rembrandtkade). Aan de linkerkant komt u langs wooncomplex 'Het Nieuwe Woonhuis', een blok van 42 flatwoningen, ontworpen door Jan en Theo Stuijnga in Amsterdamse School-stijl. Bijzonder zijn onder andere de halfronde gemetselde erkers, de rondboogdeuren en de honingraatramen.

Fiets de Rembrandtkade af tot aan de grote weg, sla hier linksaf (Adriaen van Ostadelaan). Links op de hoek ziet u de Aloysiuskerk in neo-stijl. Deze is vandaag te bezoeken.

Fiets rechtdoor en sla bij de verkeerslichten rechtsaf (Rubenslaan). Blijf bij de volgende twee verkeerslichten rechtdoor fietsen, onder het viaduct door en weg volgen tot u bij een T-splitsing met verkeerslichten komt (Tolsteegsingel). Sla hier linksaf en fiets langs het water van de singel. Bij de eerstvolgende brug ziet u aan uw rechterkant:

68. Tolsteegbrug 1, Louis Hartlooper Complex #

Voormalige politiepost (1928), Tolsteegbrug, kademuur en bushalte in Amsterdamse Schoolstijl naar ontwerp van Utrechtse architect J.I. Planjer. Nu filmhuis met horeca.

// Geopend van 10.00 – 12.00 uur

Route langs singel vervolgen. Blijf het slingerende fietspad volgen met het water aan de rechterhand. Na een ruime bocht naar rechts fietst u rechtdoor in noordelijke richting over de Catharijnesingel. Blijf rechtdoor fietsen en u ziet vanzelf aan de linkerhand:

69. Moreelsepark 3, De Inktpot #

Het grootste bakstenen gebouw van Nederland werd in 1919 gebouwd in opdracht van de NS naar ontwerp van G.W. van Heukelom. De fundering bestaat uit rails.

@ Bezoek alleen mogelijk met rondleidingen (doorlopend), laatste rondleiding om 16.00 uur. Reserveren niet nodig.

Einde fietsroute. Volg de singel verder richting Hoog Catharijne en het station. Sla bij de eerstvolgende brug rechtsaf om via de Mariaplaats terug te keren naar het centrum. Op de Mariaplaats is een bewaakte (en gratis) fietsenstalling.